

УДК 94(477+474.5+438)“2014–2023”

DOI: 10.33099/2707-1383-2024-51-1-61-69

Юрій БУРАКОВ

кандидат історичних наук, доцент
Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного
(м. Львів, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7180-4469>
Електронна пошта: burakov04@ukr.net

Анастасія ГНЕВАШЕВА

в/ч Т0110 (м. Львів, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-0973-3637>
Електронна пошта: korotinanastya95@gmail.com

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ МІСІЙ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗС УКРАЇНИ У РОКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (2014–2023)

У статті проаналізовано історичний досвід організації та діяльності міжнародних навчально-тренувальних місій для Сил оборони України, організованих країнами-партнерами, союзниками України під час російської агресії (2014–2023 рр.). Відзначено, що ці місії є складовою широкого міжнародного військового співробітництва України із країнами-союзниками. Допомога міжнародного співтовариства нашій країні озброєнням і військовою технікою вимагає налагодження навчання українських військовослужбовців для ефективного ведення сучасного бою, застосування стандартів НАТО. Висвітлено історію створення найбільших навчальних місій для ЗС України: американської «JMTG-U», канадської «UNIFIER» та британських «ORBITAL» та «Операції INTERFLEX». Відзначено, що міжнародні тренувальні місії відіграють важливу роль у підготовці військовослужбовців ЗС України для успішних та злагоджених дій на театрах сучасної російсько-української війни. Із початком війни ЗС України почали поглиблено вивчати особливості військових стандартів НАТО й встали на шлях запровадження цих стандартів у бойове повсякдення. Зроблено висновок, що навчальні місії зробили значний внесок у підвищення кваліфікації та підготовку фахових кадрів для Сил оборони України і мають важливе значення у підвищенні бойових спроможностей ЗС України у ході російсько-української війни.

Ключові слова: міжнародна військова допомога, міжнародні навчальні місії, операція «JMTG-U», операція «UNIFIER», операція «ORBITAL», операція «INTERFLEX», російсько-українська війна.

Постановка проблеми. Важливу роль у підготовці бойових підрозділів Збройних Сил України (ЗС України) у роки російсько-української війни (2014–2023 рр.) відіграють міжнародні навчально-тренувальні місії як складова міжнародного військового співробітництва України із країнами-партнерами. Військово-технічна допомога з боку міжнародного співтовариства вимагає відповідної підготовки українських військовослужбовців для ефективного ведення сучасного бою. Новітні зразки озброєння і військової техніки, що надходять до ЗС України під час відбиття агресії РФ, потребують майстерних навичок їхнього оволодіння. Міжнародні навчально-тренувальні

місії, що виникли у роки російсько-української війни, стали вагомим складовою підготовки військ. На сьогодні 20% військовослужбовців ЗС України пройшли вишкіл за кордоном у рамках таких місій («Життя солдата найбільш важливе»... 2024).

Метою дослідження є воєнно-історичний аналіз міжнародної співпраці у форматі навчально-тренувальних місій, організованих країнами-партнерами України під час російської збройної агресії (2014–2023 рр.).

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. В українській історіографії участь ЗС України у міжнародних навчально-тренувальних місцях

є маловивченою проблемою. Разом з тим вивчалася історія їх участі у миротворчих операціях, аналізувалися міжнародні навчальні місії, пов'язані з програмою НАТО «Партнерство заради миру», в якій Україна брала активну участь.

У колективній монографії науковців Національного науково-дослідного центру оборонних технологій та воєнної безпеки України «Миротворча та антитерористична діяльність Збройних Сил України: досвід, проблеми, перспективи» проаналізовані воєнно-політичні аспекти миротворчої діяльності та шляхи підвищення ефективності участі в них ЗС України. Проблемним питанням автори вважають підготовку миротворців у системі бойової підготовки частин (підрозділів) ЗС України, зокрема щодо впровадження досвіду держав-членів НАТО у програми підготовки штатних підрозділів, що залучалися до участі у миротворчих операціях (Кириченко, С.О. (за заг. ред.). (2007), с. 123).

Окремі аспекти міжнародного військового співробітництва досліджено у кандидатській дисертації І. Козинця «Участь Збройних Сил України в міжнародній миротворчій діяльності (1992–2006 рр.)». Заслужують на увагу висновки, зроблені дослідником щодо одним із найважливіших напрямів подальшої розбудови ЗС України та ефективним механізмом підготовки військових формувань варто вважати практичну участь у міжнародних миротворчих операціях, що відіграють важливу роль у підготовці офіцерів, штабів і військ (Козинець, І. П. 2008, с. 182).

У дослідженні О. Котелянця розкрито механізм прийняття рішення щодо участі контингентів ЗС України у миротворчих операціях. Дослідник вказує на чіткий алгоритм дій — від запиту Секретаріату ООН до скерування контингенту у країну, що є об'єктом миротворчої операції. Процедура та терміни прийняття рішень регламентовані законодавством. Однак на практиці, вказує автор, виникають затримки щодо впровадження цих норм, зокрема порушуються зафіксовані процедури та часові терміни. Це призводило до невчасного оперативного реагування у кризовій ситуації (Котелянець, О. 2012, с. 185).

У спільній статті військових істориків В. Макарова та І. Печенюка викладено результати дослідження правових засад ведення миротворчих операцій під егідою ООН. У роботі визначаються проблемні питання, що постають перед системою застосування сили у міжнародному праві та системою колективної безпеки (Макаров, В. & Печенюк, І. 2016, с. 104–107).

П. Проховник на тлі ґрунтовного аналізу міжнародних військових навчань, у яких брали участь ЗС України, відзначив роль перших навчально-тренувальних місій, організованих в Україні країнами-партнерами у рамках міжнародної співпраці (Проховник, П. 2023). Ю. Бураков започаткував вивчення історії міжнародної тренувальної військової місії США «UMTG-U» у роки російсько-української війни (Бураков, Ю. 2023, с. 16).

Загалом, історіографічний аналіз дає підстави стверджувати, що проблема міжнародних навчально-тренувальних місій ЗС України лише частково висвітлена вітчизняною історичною наукою. Відсутні публікації документів, збірники матеріалів, що пов'язано із правилами дотримання державної таємниці під час війни.

Виклад основного матеріалу. Одна з перших міжнародних навчально-тренувальних місій була організована на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки (далі — МЦМБ) Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (далі — НАСВ). У 2014 р., у перший рік російсько-української війни, коли світове співтовариство рішуче засуджувало агресію росії проти України й водночас вагалася щодо прийняття рішень — давати чи не давати жертві нападу необхідну зброю, Європейське командування зс США запропонувало Міністерству оборони України двосторонню співпрацю та допомогу у проведенні оборонної реформи. Пізніше до співпраці у цій сфері приєдналися Канада та Велика Британія, що стало основою для однієї із найтісніших форм міжнародної військової підтримки України — організації навчально-тренувальної місії «JMTG-U» (*англ.* Joint Multinational Training Group-Ukraine).

Головною метою тренувальної місії стала трансформація та перехід Сухопутних військ ЗС України від радянської системи управління та планування до західної моделі, що відповідає прийнятим стандартам НАТО. Для реалізації тренувальної складової навчальної місії в основному було залучено військові підрозділи сил Національної гвардії армії США. Місія відразу долучилася до розбудови та розвитку МЦМБ НАСВ. Керівництво щодо надання допомоги за цим напрямом покладалося на Командування 7-ї армії США, яка базувалася на військовій базі у м. Графенфері (ФРН). У результаті навчально-матеріальна база НАСВ значно зміцнилася.

До 2020 р. підготовку військовослужбовців ЗС України на території МЦМБ НАСВ на ротаці-

йній основі здійснювали підрозділи Національної гвардії (з Оклахоми, Нью-Йорка, Теннессі, Вісконсіна) та 2-га бригада 101-ї повітрянодесантної дивізії. Міжротаційні періоди тривали приблизно дев'ять місяців. Оскільки «JMTG-U» стала досить широкомасштабною та нестандартною тренувальною місією, 7-е командування армії США в Європі розробило для неї спеціальний навчальний курс підготовки штабів та підрозділів (Gallagher, S. 2020).

Підготовка штабів батальйонів здійснювалася упродовж усього курсу навчання у два етапи: три тижні індивідуальної підготовки; шість тижнів колективної. Індивідуальна підготовка військовослужбовців штабу передбачала теоретичні заняття з вивчення функціональних обов'язків, процесу планування та порядку прийняття рішень відповідно до алгоритму дій військового процесу прийняття рішень MDMP (*англ.* Military Decision Making Process) щодо Планування бойових дій за стандартами НАТО. Індивідуальна підготовка проводилася з використанням модульної системи, прийнятої як стандарт у збройних силах США, і передбачала медичну підготовку; вогневу (індивідуальну й у складі «двійок»); опанування навичок із пересування на полі бою та за його межами; маскування; обрання, заняття та облаштування вогневих позицій; здійснення зв'язку. Колективна підготовка (радіо-тренування зв'язківців та штабні тренування) також проводилася за стандартами збройних сил США і передбачала відпрацювання спільних дій у складі відділень, взводів, рот, батальйону.

Злагодження відділень здійснювалося протягом двох тижнів під час підготовки за такими напрямками, як: дії на ділянці із забудовами; реакція на контакт; засідка/протидія засідкам; відділення у розвідці; пророблення проходів у загородженнях; пересування у складі відділення; заняття на VBS-3 (Virtual Battlespace — симулятор віртуальної реальності «Віртуальний бойовий простір» від компанії Bohemia Interactive); тактико-стройове заняття без використання боєприпасів; тактико-стройове заняття з використанням холостих боєприпасів; бойові стрільби відділень.

Підготовка взводів також тривала два тижні та передбачала відпрацювання таких занять, як: взвод у наступі; патрулювання/КПП/реакція на контакт; зачистка траншей; взвод у розвідці/операції у місті; бойові позиції взводу; польові навчання; тактико-стройове заняття без використання боєприпасів; тактико-стройове заняття з використанням холостих боєприпасів; бойові

стрільби взводів. Підготовка на рівні рот тривала протягом одного тижня і включала тактичні навчання без бойової стрільби, із використанням системи лазерної імітації бойових дій MILES та підрозділу позначення дій противника OPFORCE. На тренування батальйону відводилося лише п'ять діб, що завершувалося батальйонними тактичними навчаннями без бойової стрільби з використанням системи лазерної імітації бойових дій MILES та підрозділу позначення дій противника.

Починаючи з 2019 р., на базі Навчального центру підготовки підрозділів МЦМБ НАСВ було розпочато підготовку на рівні бригади. Злагодження бригади (у складі управління бригади та двох батальйонно-тактичних груп (БТГр) здійснювалося упродовж п'яти діб і завершувалося бригадними тактичними навчаннями без бойової стрільби з використанням системи лазерної імітації бойових дій MILES та підрозділу позначення дій противника (Проховник, П. 2023, с. 166–168).

Розбудова МЦМБ НАСВ, у сукупності з підвищенням рівня фахової підготовки інструкторів та керівництва місією «JMTG-U» сприяло нарощенню її спроможностей та потенціалу. В травні 2021 р. керівництво «JMTG-U» передислокувалося з Яворівського полігону (МЦМБ НАСВ) до нового оперативного штабу в Києві.

Після широкомасштабного вторгнення російських військ в Україну 24 лютого 2022 р. американська сторона почала організовувати тренувальні місії для ЗС України у Європі, зокрема запровадила додаткові тренування для українських військовослужбовців на своїх військових об'єктах у Німеччині.

Важливого значення союзники України надавали підготовці артилеристів, оскільки на першому етапі вторгнення артилерія відіграла вирішальну роль у стримуванні агресора. За словами речника Пентагону Дж. Кірбі: «Навчання базуються на початковій артилерійській підготовці, яку українські сили вже пройшли в інших місцях, а також включають навчання роботі з радіолокаційними системам та бронетехнікою, які нещодавно було анонсовано для передачі Україні, як частину пакетів безпекової допомоги» (США розпочали нову програму підготовки бійців ЗСУ у Німеччині. 2022). Тренування артилеристів проводили військовослужбовці Національної гвардії Флориди, які ще до повномасштабної війни співпрацювали з українськими військовими. Тренування були прямою підтримкою пакетів допомоги США у галузі безпеки, наданих під

час війни. Зокрема, після постачання десятків 155-мм гаубиць M777 близько 350 військовослужбовців ЗС України пройшли навчання під керівництвом американських інструкторів (Більше двохсот військових ЗСУ вже пройшли навчання...2022). У перспективі після опанування деяких зразків нового озброєння, таких як гаубиці та контрбатареїні радары, українські військовослужбовці мали передавати цей досвід своїм співслужбовцям вже в Україні (США почнуть тренувати українських артилеристів використовувати американські гаубиці. 2022).

Важливого значення для ЗС України влітку першого року широкомасштабного вторгнення мало постачання на фронт та освоєння американських ракетних артилерійських систем підвищеної мобільності HIMARS (англ. High Mobility Artillery Rocket System — «високомобільна артилерійська ракетна система»). M142 HIMARS як шасі використовує шестиколісну тактичну вантажівку M1140 FMTV, пускову установку можна використовувати як реактивну систему залпового вогню з боеприпасами різної дальності та як оперативно-тактичний ракетний комплекс (Військові України почали освоєння ракетно-артилерійських систем HIMARS. 2022).

Попередньо HIMARS були розміщені в Європі, щоб мати можливість швидко доставити їх в Україну та розпочати підготовку українських військовослужбовців до їх застосування. Перша група військових опанувала цей вид озброєння протягом кількох тижнів, за спеціальним планом підготовки в умовах збереження таємниці щодо місця її проведення. Три тижні було відведено на навчання безпосередній роботі із системою, додатково військовослужбовці ЗС України пройшли підготовку із її технічного обслуговування (Kahl, С. 2022).

Окрім HIMARS, військовослужбовці ЗС України опанували і інші зразки новітнього озброєння, зокрема протиповітряні зенітно-ракетні комплекси NASAMS, оснащені ракетами із радіолокаційним наведенням, досить потужними, щоб уражати винищувачі, бойові безпілотники та крилаті ракети, забезпечувати захист на малій та середній дальності. Їх використовують для захисту Білого дому та інших об'єктів у Вашингтоні. Близько сотні українських військовослужбовців проходило навчання із обслуговування NASAMS на американській базі у Німеччині за участю інструкторів із Норвегії (ЗСУ завершують навчання на системі ППО NASAMS. 2022).

Окрім американської місії «JMTG-U», у відповідь на звернення Уряду України про військову допомогу наприкінці 2014 р. була організована канадська тренувальна місія «UNIFIER» (англ. — «Об'єднувач») для надання допомоги у підготовці Сил оборони України. Так, 8 грудня міністр національної оборони Канади Гарджіт Саджан заявив, що його країна підписала з Україною угоду про спільну військову підготовку та зміцнення її військових можливостей. Співробітництво у рамках місії сприяло відновленню та нарощуванню потенціалу і спроможностей усіх сил сектору безпеки України у відбитті та протидії агресії російської федерації. Управління місії координувало свої зусилля з іншими партнерами та союзниками, такими як США, Велика Британія, Швеція, Польща, Литва і Данія. Військова місія стала однією із форм загальної підтримки України з боку Канади.

Для роботи «UNIFIER» в Україні було відведено тренувальні бази. Так, 14 вересня 2015 р. місією було офіційно відкрито на території МЦМБ НАСВ (Львівська обл.), а 6 березня 2017 р. — у Кам'янці-Подільському. Для забезпечення роботи місії було залучено близько 200 інструкторів із 3-ї піхотної дивізії збройних сил Канади. У березні 2019 р. Уряд Канади продовжив місію до кінця березня 2022 року. З вересня 2015 р. по лютий 2022 р. у рамках місії підготовку пройшло понад 35 тис. військовослужбовців ЗС України (Kahl, С. 2022).

Незважаючи на те, що з початком широкомасштабного вторгнення місією «UNIFIER» було виведено до Польщі, у липні 2022 р. уряд Канади підтвердив наміри щодо надання озброєння та військової техніки ЗС України та продовження навчання українських військових на території інших держав. Так, у серпні того ж року перші канадські інструктори з м. Едмонтона прибули до Великої Британії. Фактично програма отримала рестарт, що дало змогу проводити інтенсивні тренування українських військовослужбовців: у Польщі канадські інструктори навчали інженерів, танкістів, артилеристів, пізніше військових медиків, у Німеччині — водіїв і операторів бойових броньованих машин. У Великій Британії, у свою чергу, було організовано п'ятитижневу підготовку базового рівня — виживання у бойовій обстановці, ведення бою у міській забудові, подолання фортифікацій, ведення антидоронової боротьби. Варто зазначити, що підготовка військовослужбовців ЗС України була організована із урахуванням характеру бойових дій під час від-

биття широкомасштабного вторгнення російської федерації. Наприклад, поведінка і безпека особового складу на замінованій території (такий курс був вкрай необхідний під час контрнаступів Сил оборони України під Києвом, Черніговом і Харковом), подолання водних перешкод тощо.

У цілому, Велика Британія залишається лідером серед держав Заходу у підтримці України у боротьбі проти російської агресії. З 2015 р. в Україні була організована і активно діяла британська навчально-тренувальна місія «ORBITAL», що включала низку курсів, таких як: надання медичної допомоги на полі бою, поведінка на полі бою та виживання у бойових умовах; протидія саморобним вибуховим пристроям; підготовка до оборонних операцій у міському середовищі; оперативне планування; інженерна підготовка; контр-снайперська боротьба, протидія бронетехніці та артилерії.

У рамках операції «ORBITAL» було проведено навчання українських інструкторів. Випуск їх було здійснено у Навчальному центрі підготовки підрозділів МЦМБ НАСВ з передачею та адаптацією відповідних навчальних програм. Також розширилася сфера залучення до навчання інших видів ЗСУ. Так, у рамках місії «ORBITAL» у 2018 р. навчальні команди у складі Королівських ВМС та представників морської піхоти приступили до тренування особового складу Військово-Морських Сил (ВМС) ЗС України (Операція «ORBITAL»).

Напередодні широкомасштабного російського вторгнення, тогочасний міністр оборони Бен Воллес активізував підтримку України з боку Королівства, оголосивши, що Велика Британія очолить багатонаціональну ініціативу з морської підготовки ВМС ЗС України. Курси проводили представники Королівського флоту із залученням військово-морського персоналу зі Швеції, Канади і Данії. 100 військовослужбовців збройних сил Великої Британії працювали на ротаційній основі у складі короткострокових навчальних груп, які координувала група офіцерів у штаб-квартирі «ORBITAL» у Києві (Operation ORBITAL explained: Training Ukrainian Armed Forces. 2020).

Варто зауважити, що після широкомасштабного вторгнення росії Сполучене Королівство стало першою країною серед «Великої сімки», що надіслала Україні танки, артилерійське та ракетне озброєння великої дальності та першою зробила крок в організації навчання українських пілотів. Вагоме політичне значення для згурту-

вання солідарності світової спільноти проти російського агресора мав перший візит тодішнього прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона до Києва 9 квітня 2022 року. Його зустріч із Президентом України заклала фундамент довгострокової військової і фінансової підтримки з боку Великої Британії. Теперішній прем'єр-міністр Ріші Сунак і президент України Володимир Зеленський 12 січня 2024 р. підписали угоду у сфері безпеки на десять років (Україна та Велика Британія уклали безпрецедентну безпекову угоду...2024).

Після широкомасштабного вторгнення місія «ORBITAL» завершила свою роботу, натомість розгорнулася інша — «Операція Interflex», що є найбільшим військовим вишколом у Великій Британії із часів Другої світової війни. Офіційно програма «Операція Interflex» була запущена 27 червня 2022 р., а вже 9 липня перша група українських військовослужбовців розпочала підготовку. Загальна кількість українських військовослужбовців, які пройшли підготовку за програмами збройних сил Великої Британії, перевищує 52 тисячі осіб (52 тисячі українських військових пройшли підготовку...2023). До організації програми було залучено 1 050 британських службовців, а перша команда інструкторів була сформована з 11-ї бригади сприяння силам безпеки британської армії. Навчально-тренувальну місію «Операція Interflex» Велика Британія проводить за участю інструкторів із Нідерландів, Данії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швеції, Естонії, Латвії, Литви та Нової Зеландії на базі шести майданчиків загальною площею 18 410 гектарів у різних частинах країни (Генеральний штаб ЗСУ). За підтримки Великої Британії було розпочато курс базової загальновійськової підготовки для військовослужбовців ЗС України. Йдеться про навчання «з нуля» для осіб без військового досвіду. Станом на квітень 2023 р. місія підготувала 10 тис. новобранців для ЗС України (Операція Interflex).

Висновки. На початку російсько-української війни у 2014 році міжнародна допомога, що надходила в Україну від країн-партнерів, була здебільшого гуманітарного характеру і обмежувалася нелетальними товарами військового призначення. З березня 2015 р., коли інтенсивність бойових дій на Сході України помітно знизилася, союзники більшою мірою зосередилися на підготовці українських військовослужбовців у рамках тренувальних місій. Основними з них стали американська місія «JMTG-U», канадська операція «UNIFIER» та британська операція «ORBITAL».

У період з 2015 р. по січень 2022 р. у рамках «JMTG-U» підготовку пройшли понад 27 000 українських військовослужбовців, «UNIFIER» — 33 346 військовослужбовців, «ORBITAL» — понад 22 000 військовослужбовців ЗС України та інших військових формувань (Christie, E. 2022). Таким чином, за сім років російсько-української війни три міжнародні тренувальні місії підготували понад 82 тис. українських військовослуж-

бовців. Якщо у перші роки війни міжнародні тренувальні місії діяли на території України, то після широкомасштабного вторгнення вони були виведені на територію інших держав. Навчальні місії продовжують робити значний внесок у підготовку військових фахівців для Сил оборони України, вивчення і впровадження стандартів НАТО та підвищення бойових спроможностей ЗС України у цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

52 тисячі українських військових пройшли підготовку за програмами ЗС Великої Британії. (2023). URL: <https://armyinform.com.ua/2023/11/10/52-tysyachi-ukrayinskij-vijskovyuh-projshly-pidgotovku-za-programamy-zs-velykoyi-brytaniyi/#:~:text=дата зверн.: 12.01.2024>.

Christie, E. (2022). Military Aid to Ukraine: Rediscovering the Value of Courage. URL: <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/military-assistance-ukraine-rediscovering-virtue-courage> [дата зверн.: 12.01.2024].

Gallagher, S. (2020). Mission in Ukraine: The US Army is leading a multinational training team to counter the Russian threat. URL: <https://www.ousa.org/articles/mission-ukraine-us-army-leads-multinational-training-group-counter-russian-threat> [дата зверн.: 25.12.2023].

Kahl, C. (2022). Fostering National Security and Economic Prosperity in North America. URL: <https://www.defense.gov/News/Transcripts/Transcript/Article/3049912/dr-colin-kahl-under-secretary-of-defense-for-policy-holds-a-press-briefing/> [дата зверн.: 25.12.2023].

Operation ORBITAL explained: Training Ukrainian Armed Forces. (2020). URL: <http://medium.com/voices-of-the-armed-forces/operation-orbital-explained-training-ukrainian-armed-forces-59405d32d604> [дата зверн.: 25.09.2022].

Більше двохсот військових ЗСУ вже пройшли навчання роботі з гарматами M777. (2022). URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/05/07/novyna/bezpeka/bilshe-dvoxsot-vijskovyuh-zsu-vzhe-projshly-navchannya-roboti-harmatamy-m777-pentahon> [дата зверн.: 25.12.2023].

Бураков, Ю. (2023). Діяльність міжнародної тренувальної військової місії США «UMTG-U» у роки російсько-української війни. *Україна в умовах трансформації міжнародної системи безпеки: Збірник матеріалів IX Міжнародної наукової конференції*. Львів, Україна, 12 травня 2023 р. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, с. 16–20.

Військові України почали освоєння ракетно-артилерійських систем HIMARS. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/vijskovi-ukrayiny-pochaly-osvoyennya-raketno-artylerijskyh-system-himars/> [дата зверн.: 25.12.2023].

Генеральний штаб ЗСУ. URL: <https://m.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/pfbid02ooo84kns973Dhdy8uWLBjN5f5w1G4R3EB6acHfGskPUjnLkzBNY2pWn73vCx8BAFI> [дата зверн.: 12.01.2024].

«Життя солдата найбільш важливе»: генерал-майор Ніколюк про навчання мобілізованих і аналіз бойового досвіду. (2024). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/zhyttya-soldata-naibilsh-vazhlyve-interwy-z-viktorom-nikoluykom/32792863.html> [дата зверн.: 29.01.2024].

ЗСУ завершують навчання на системі ППО NASAMS. (2022). URL: <https://sprotyv.info/news/zsu-zavershuyut-navchannya-na-sistemi-pro-nasams-zmi/> [дата зверн.: 25.12.2023].

Кириченко, С.О. (за заг. ред.). (2007). *Миротворча та антитерористична діяльність Збройних Сил України: досвід, проблеми, перспективи*. Київ, 208 с.

Козинець, І.П. (2008). *Участь Збройних Сил України в міжнародній миротворчій діяльності (1992-2006 рр.)*: дис. ... канд. іст. наук: 20.02.22 — військова історія. Київ, 226 с.

Котелянець, О. (2012). Актуальні питання розвитку міжнародної миротворчої діяльності України. *Стратегічні пріоритети*. № 2, с. 185–190.

Макаров, В.Д. & Печенюк, І.С. (2016). Правові засади ведення миротворчих операцій. *Воєнно-історичний вісник*. № 1 (19), с. 104–107.

Операція «ORBITAL». URL: <https://uk.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/881-ukrajina-velika-britanija/oreraciya-orbital> [дата зверн.: 25.12.2023].

Операція Interflex. URL: <https://m.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/pfbid02ooo84kns973Dhdy8uWLBjN5f5w1G4R3EB6acHfGskPUjnLkzBNY2pWn73vCx8BAF1> [дата зверн.: 25.12.2023].

Проховник, П.М. (2023). *Міжнародне військове співробітництво Збройних Сил України в роки російської агресії (2014–2021 рр.): історичний контекст*. дис. д-ра філос. Львів, 264 с.

США почнуть тренувати українських артилеристів використовувати американські гаубиці (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/ssha-pochnut-trenuvat-ukrayinskyh-artylerystiv-vykorystovuvaty-amerykanski-gaubytisi-reuters/> [дата зверн.: 25.12.2023].

США розпочали нову програму підготовки бійців ЗСУ у Німеччині. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/ssha-rozprochaly-novu-programu-pidgotovky-bijtsiv-zsu-u-nimechchyni-pentagon/> [дата зверн.: 25.12.2023].

Україна та Велика Британія уклали безпрецедентну безпекову угоду — Президент за результатами зустрічі з Ріші Сунаком у Києві. (2024). URL: <https://www.president.gov.ua/news/ukrajina-ta-velika-britaniya-uklali-bezprecedentnu-bezpekovu-88281> [дата зверн.: 20.01.2024].

REFERENCES

«Zhyttia soldata naibilsh vazhlyve»: general-maior Nikoliuk pro navchannia mobilizovanykh i analiz boiovoho dosvidu [“A soldier’s life is the most important”: Major General Nikoliuk on the training of the mobilized and the analysis of combat experien]. (2024). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/zhyttya-soldata-naibilsh-vazhlyve-interwy-z-viktorom-nikoluykom/32792863.html> [Accessed: 29.01.2024]. [In Ukrainian].

52 tysiachi ukraïnskykh viiskovykh proishly pidhotovku za prohramamy ZS Velykoi Brytanii [52,000 Ukrainian military personnel were trained under the programs of the Armed Forces of Great Britain]. (2023). URL: <https://armyinform.com.ua/2023/11/10/52-tysyachi-ukrayinskij-vijskovykh-proishly-pidgotovku-za-programamy-zs-velykoyi-brytaniyi/#:~:text=> [Accessed: 12.01.2024]. [In Ukrainian].

Bilshе dvokhsot viiskovykh ZSU vzhe proishly navchannia roboti z harmatamy M777 [More than two hundred soldiers of the Armed Forces of Ukraine have already been trained to work with M777 guns]. (2022). URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/05/07/novyna/bezpeka/bilshе-dvokhsot-vijskovykh-zsu-vzhe-proishly-navchannya-roboti-harmatamy-m777-pentahon> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

Burakov, Yu. (2023). Diialnist mizhnarodnoi trenovalnoi viiskovoi misii SShA «UMTG-U» u roky rosiisko-ukraïnskoi viiny [Activities of the US international training military mission «UMTG-U» during the Russian-Ukrainian war]. *Ukraina v umovakh transformatsii mizhnarodnoi systemy bezpeky: Zbirnyk materialiv IX Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii*. Lviv, Ukraina, 12 travnia 2023 r. Lviv: LNU im. I. Franka, s. 16–20. [In Ukrainian].

Christie, E. (2022). Military Aid to Ukraine: Rediscovering the Value of Courage. URL: <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/military-assistance-ukraine-rediscovering-virtue-courage> [Accessed: 12.01.2024]. [In English].

Kahl, C. (2022). Fostering National Security and Economic Prosperity in North America. (2022). URL: <https://www.defense.gov/News/Transcripts/Transcript/Article/3049912/dr-colin-kahl-under-secretary-of-defense-for-policy-holds-a-press-briefing/> [Accessed: 25.12.2023]. [In English].

Gallagher, S. (2020). Mission in Ukraine: The US Army is leading a multinational training team to counter the Russian threat. URL: <https://www.ausa.org/articles/mission-ukraine-us-army-leads-multinational-training-group-counter-russian-threat> [Accessed: 25.12.2023]. [In English].

Generalnyi shtab ZSU [General Staff of the Armed Forces of Ukraine]. URL: <https://m.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/pfbid02ooo84kns973Dhdy8uWLBjN5f5w1G4R3EB6acHfGskPUjnLkzBNY2pWn73vCx8BAF1> [Accessed: 12.01.2024]. [In Ukrainian].

Kotelianets, O. (2012). Aktualni pytannia rozvytku mizhnarodnoi myrotvorchoï diialnosti Ukrainy [Actual issues of the development of international peacekeeping activities of Ukraine]. *Stratehichni priorytety*. № 2, s. 185–190. [In Ukrainian].

Kozynets, I.P. (2008). *Uchast Zbroinykh Syl Ukrainy v mizhnarodnii myrotvorchii diialnosti (1992-2006 rr.)* [Participation of the Armed Forces of Ukraine in international peacekeeping activities (1992-2006)]. (Candidate’s thesis). Kyiv, 226 s. [In Ukrainian].

Kyrychenko, S.O. (ed.). (2007). *Myrotvorcha ta antyterrorystychna diialnist Zbroinykh Syl Ukrainy: dosvid, problemy, perspektvy* [Peacekeeping and anti-terrorist activities of the Armed Forces of Ukraine: experience, problems, prospects]. Kyiv, 208 s. [In Ukrainian].

Makarov, V.D. & Pecheniuk, I.S. (2016). Pravovi zasady vedennia myrotvorchykh operatsii [Legal principles of conducting peacekeeping operations]. *Voienno-istorychnyi visnyk*. № 1 (19), s. 104–107. [In Ukrainian].

Operation ORBITAL explained: Training Ukrainian Armed Forces. (2020). URL: <http://medium.com/voices-of-the-armed-forces/operation-orbital-explained-training-ukrainian-armed-forces-59405d32d604> [Accessed: 25.09.2022].

Operatsiia «ORBITAL» [Operation “ORBITAL”]. URL: <https://uk.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/881-ukrajina-velika-britanija/operaciya-orbital> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

Operatsiia Interflex [Operation Interflex]. URL: <https://m.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/pfbid020oo84kns973Dhdy8uWLBjN5f5w1G4R3EB6acHfGskPUjnLkzBNY2pWn73vCx8BAFI> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

Prokhovnyk, P.M. (2023). *Mizhnarodne viiskove spivrobotnytstvo Zbroinykh Syl Ukrainy v roky rosiiskoi ahresii (2014–2021 rr.): istorychnyi kontekst* [International military cooperation of the Armed Forces of Ukraine during the years of Russian aggression (2014–2021): historical context]. (Candidate’s thesis). Lviv, 264 s. [In Ukrainian].

SShA pochnut trenuvaty ukraïnskykh artylerystiv vykorystovuvaty amerykanski haubytsi [The US will begin training Ukrainian gunners to use American howitzers]. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/ssha-pochnut-trenuvaty-ukrayinskykh-artylerystiv-vykorystovuvaty-amerykanski-gaubytzi-reuters/> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

SShA rozpochaly novu prohramu pidgotovky biitsiv ZSU u Nimechchyni [The USA has started a new training program for the soldiers of the Armed Forces in Germany]. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/ssha-rozpochaly-novu-programu-pidgotovky-biitsiv-zsu-u-nimechchyni-pentagon/> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

Ukraina ta Velyka Brytaniia uklaly bezpretsedentnu bezpekovu uhodu — Prezydent za rezultatamy zustrichi z Rishi Sunakom u Kyievi [Ukraine and Great Britain concluded an unprecedented security agreement — the President following the meeting with Rishi Sunak in Kyiv]. (2024). URL: <https://www.president.gov.ua/news/ukrayina-ta-velika-britaniya-uklali-bezpretsedentnu-bezpekovu-88281> [Accessed: 20.01.2024]. [In Ukrainian].

Viiskovi Ukrainy pochaly osvoïennia raketno-artyleriiskykh system HIMARS [The military of Ukraine has begun mastering the HIMARS missile and artillery systems]. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/viiskovi-ukrayiny-pochaly-osvoyennya-raketno-artyleriiskykh-system-himars/> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

ZSU zavershuiut navchannia na systemi PPO NASAMS [The Armed Forces are completing training on the NASAMS air defense system]. (2022). URL: <https://sprotyv.info/news/zsu-zavershuyut-navchannya-na-sistemi-ppo-nasams-zmi/> [Accessed: 25.12.2023]. [In Ukrainian].

Yurii BURAKOV

*PhD of Historical Sciences, Associate Professor
Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy
(Lviv, Ukraine)*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7180-4469>

Anastasiia HNEVASHEVA

military unit T0110 (Lviv, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-0973-3637>

**ACTIVITIES OF INTERNATIONAL TRAINING MISSIONS
FOR THE MILITARY PERSONNEL OF THE UKRAINIAN ARMED FORCES DURING
THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR (2014–2023)**

The article analyses the historical experience of organising and operating of international training missions for the Defence Forces of Ukraine organised by Ukraine's partner countries and allies during the Russian aggression (2014-2023). It is noted that international training missions are part of Ukraine's broad international military cooperation with allied countries. The international community's assistance to our country with weapons and military equipment requires the establishment of training of Ukrainian military personnel for effective modern warfare and the application of NATO standards. The history of the largest training missions for the Armed Forces of Ukraine — the American "JMTG-U", Canadian "UNIFIER", British "ORBITAL" and "Operation INTERFLEX" — is studied. It is noted that international training missions play an important role in training the Armed Forces of Ukraine for successful and coordinated actions in the theatres of the current Russian-Ukrainian war. Since the beginning of the war, the Armed Forces of Ukraine have begun to study in depth the specifics of NATO military standards and have embarked on the path of implementing these standards in their everyday combat life. It is concluded that the international training missions have made a significant contribution to the professional development and training of professional personnel for the Ukrainian Defence Forces and are important in enhancing the combat capabilities of the Armed Forces of Ukraine during the Russian-Ukrainian war.

Keywords: *international military assistance, international training missions, Operation INTERFLEX, Operation JMTG-U, Operation ORBITAL, Operation UNIFIER, Russian-Ukrainian war.*